

Voor iedereen die behoefte heeft aan nieuw perspectief

© 2018 A.T. Harkema

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave (dit document) mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, digitaal, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

‘wanneer de takken van de bomen uitlopen dan weet u dat de zomer nabij is’

INHOUD

Deel 1

Voorwoord	8
Een brief uit Patmos	12

I Inleidende beschouwingen

1. In het begin	19
2. De waarheid	31
3. In het vuur geworpen	43
4. De eindtijd	53

II Tekst en commentaar

1. De opdracht	65
2. De brieven aan de engelen van de zeven gemeenten:	75
- <i>Efeze</i>	75
- <i>Smyrna</i>	76
- <i>Pergamon</i>	78
- <i>Tyatira</i>	80
- <i>Sardes</i>	83
- <i>Filadelfia</i>	85
- <i>Laodicea</i>	88
3. Het hemels troon gezicht	94
4. De zeven zegels	109

Deel 2

Een brief naar Patmos.....	130
----------------------------	-----

Inleiding.....	136
----------------	-----

Over draken en beesten met zeven koppen

5. Het beest uit de zee.....	149
------------------------------	-----

6. Het beest uit de aarde.....	165
--------------------------------	-----

Over lammeren, leeuwen en liederen

7. Het lam en de zijnen.....	176
------------------------------	-----

Over zonde, oordeel en gerechtigheid

8. Het oordeel.....	183
---------------------	-----

8. De zeven offerschalen en evenzovele plagen.....	193
--	-----

Over een wijngaard en een grondbezitter die op reis ging

9. De vrouw op het scharlaken rode beest.....	199
---	-----

Weer thuis

10. De bruiloft van het Lam, het duizendjarig vrede-rijk en het einde.....	208
--	-----

Nawoord en verantwoording	220
----------------------------------	-----

Voorwoord

Na een betrekkelijk uitgebreide zoektocht in het doolhof van de filosofie en levensbeschouwing in de breedste zin van het woord (ik was al op vroege leeftijd daarin geïnteresseerd), kwam ik op twintigjarige leeftijd tot geloof in degene die in mijn ogen de grootste filosoof allertijden is: Jezus van Nazareth. Ik ondervond dat de gedachten van veel andere denkers weliswaar interessant waren en soms zelfs fascinerend, maar dat geen ervan zoveel leven en vrijheid gaven als die van Jezus. Voor mijn medegelovigen: ik noem Hem hier even “filosoof” omdat ook degenen die niet geloven dat hij de Messias is, in ieder geval zullen moeten erkennen dat Hij één van de invloedrijkste denkers is geweest in de geschiedenis. Niet voor niets wordt Zijn naam nog dagelijkse op elke hoek van de straat genoemd, voor de één tot zegen en voor de ander tot vloek. Daarbij kan ik niet voor een ander bepalen of Hij daadwerkelijk voor diegene betekent wat Hij zegt te kunnen betekenen, namelijk Messias, Christus, Zoon van de Allerhoogste, Wonderbare Raadsman, Vredenvorst en Verlosser en zo zijn er nog een honderdtal benamingen aan Hem gegeven in de bijbel. Dat zal de lezer voor zichzelf moeten uitmaken, maar niet – naar ik hoop – dan na een gedegen en onbevooroordeeld onderzoek van Zijn boodschap en leven. Dit boek zal in dat kader voor zowel gelovige als ongelovige behulpzaam kunnen zijn omdat het een tipje van de sluier oplicht van de enorme geestelijke rijkdom en spitsvondigheid van Zijn boodschap, waarschijnlijk een paar vooroordelen daarover uit de weg ruimt en zelfs zullen hier en daar wat door mensen gefabriceerde ‘heilige huisjes’ worden afgebroken, namelijk daar waar die ongefundeerd blijken te zijn of gebouwd op los zand.

Voor mij persoonlijk geldt dat ik tot de overtuiging ben gekomen dat Hij meer was en is dan een gewoon mens omdat ik ondervond dat Zijn woorden zodanige diepgang en onderlinge samenhang hebben dat geen mens dat kan bedenken. Daarnaast zijn er in het oude testament talloze profetische verwijzingen naar Hem en hebben we de vele, geschreven en ongeschreven, getuigenissen van Zijn woorden die gepaard gingen met wonderen. Toch geldt dat wij als christenen niet hopen op wat wij zien maar op wat wij geloven. Het christelijk geloof zal met andere woorden nooit een exacte wetenschap worden en is niet altijd rationeel verklaarbaar noch aantoonbaar. Wel zijn veel vooroordelen en aanvallen op het christelijk geloof aantoonbaar onjuist. In tegenstelling tot wat sommigen beweren is het geloof in God in dit verband wel degelijk wetenschappelijk verantwoord. Wist u bijvoorbeeld dat in de kwantumfysica wordt aangenomen dat materie op het allerkleinste niveau zich ook niet rationeel, logisch verklaarbaar, gedraagt? Als gelovige verbaast mij dat niet omdat het evangelie precies zo in elkaar steekt: het beweegt zich in een richting en op een manier die wij niet altijd

kunnen bevatten. Zijn wegen zijn hoger dan de onze.

Inmiddels 'wandel' ik zo'n twintig jaar in geloof met Hem en voel ik mij geroepen om daar een en ander over te delen in de hoop dat anderen daar iets aan kunnen hebben. Mijn geloofsleven is niet helemaal gegaan zoals ik had verwacht toen ik op eenentwintigjarige leeftijd uit het evangelische doopbad stapte en dat zal waarschijnlijk voor meer mensen gelden. Mijn verwachting was min of meer dat alles 'volbracht' was omdat ik 'wedergeboren' was en dat het vanaf dat moment dus alleen nog een kwestie van vasthouden van de bereikte status quo was. Niets bleek minder waar. Ik ondervond met name dat mijn karakter wat bijgeschaafd moest worden en ook dat moeilijke omstandigheden mij niet bespaard bleven. Daarnaast bleek het evangelische wereldje lang niet zo veilig en onveranderlijk als het warme doopwater en de mooie liederen deden vermoeden. De Heer heeft mij echter in mijn geloofswandel geleid en mijn 'issues', zoals bitterheid, egoïsme, traumatische ervaringen en hoogmoedigheid, één voor één aangepakt. Niet zozeer ik bleek een rotsvast geloof in Hem te hebben maar veeleer Hij in mij. Wanneer ik nu terugkijk op mijn inmiddels twintigjarige geloofswandel, kom ik tot de verrassende ontdekking dat weliswaar niet mijn verwachtingen zijn uitgekomen maar, naar het zich laat aanzien, wel al een deel van Zijn verwachtingen. Wat ik bedoel is dat onze doelen en verwachtingen niet altijd dezelfde hoeven te zijn als Zijn doelen en verwachtingen. Hij is bij machte om dwars door alles heen tot Zijn doel met ons te komen. Innerlijke groei is waar het Hem om gaat. En zijn eisen zijn niet altijd de onze. Laat je daarom nooit maar dan ook nooit ontmoedigen. Hij is onze overwinning. Daarom kan ik mezelf ook niet op de borst slaan want Hij heeft alles gegeven, waaronder innerlijke genezing en groei in kennis van Hem en Zijn woord, en niet dankzij iets wat ik deed of niet deed, maar door hetgeen Hij deed. De enige verdienste van mijn kant is hoogstens dat ik bereid ben geweest het van Hem te ontvangen en heb vastgehouden aan het geloof in Zijn goedheid en genade. Vernieuwing is dan onvermijdelijk.

Zoals waarschijnlijk vele broeders en zusters met mij, heb ik in de loop der tijd wel geworsteld met de vraag hoe het kon dat ik als 'wedergeboren christen' nog zo gemakkelijk tekort kon schieten in hele basale dingen als naastenliefde, geduld of zachtmoedigheid. Het was een zeer goede vriend, René, die mij erop wees dat een dergelijk innerlijk groeiproces heel normaal is voor een christen en alles te maken heeft met de Openbaring die Jezus aan Johannes heeft gegeven op Patmos. De hierna volgende brief met bijlagen kreeg ik in dit verband enige tijd geleden van hem toen hij met zijn echtgenote op sabbatical was in Turkije en op het Griekse eiland Patmos, het eiland waar Johannes de Openbaring zo'n tweeduizend jaar geleden de visioenen opgetekend in de Openbaring kreeg. De gedachten in die brief over de Openbaring zijn zo bijzonder dat ik René gevraagd heb om zijn brief (deel 1) en later ook mijn reactie daarop (deel 2) te publiceren. René vond dat prima. Zie hier het resultaat waar we oprecht blij mee zijn! Deze publicatie is, net als de Openbaring zelf, in de eerste plaats bedoeld voor degenen die

al tot geloof in Hem zijn gekomen. Ik hoop mijn medegelovigen met deze publicatie te bemoedigen en aan te sporen om kritisch na te blijven denken over de Openbaring vanuit Zijn gedachten, omdat de uitleggingen die we doorgaans op ons afgevuurd krijgen vaak niet verenigbaar is met het evangelie. Het was René die mij wees op een aan compleet andere invalshoek, een uitleg van de Openbaring die juist het evangelie tot uitgangspunt neemt en heel héél dichtbij brengt. Ik wens je veel plezier bij het lezen van deze zeer bijzondere brief uit Patmos. Dat het je rijkelijk mag zegenen in je geloofsleven.

Albert-Jan, december 2013

Naschrift

Aan het eind van het betoog van René in zijn eerste brief met bijlagen, heeft hij mij gevraagd hem terug te schrijven over de betekenis van de resterende hoofdstukken van de Openbaring. Dat heb ik geprobeerd maar gaandeweg mijn onderzoekingen ben ik op zoveel vragen gestuit dat ik uiteindelijk maar heb besloten die gewoon aan hem voor te leggen. Zijn stelling dat de Openbaring over de wedergeboorte gaat is zonder toelichting immers niet zo gemakkelijk te begrijpen. Gelukkig kwam er al vrij snel na het sturen van mijn vragen een reactie van zijn kant die in dit boek is opgenomen. Zijn tweede brief bevat wederom een paar prachtige onthullingen. Dat hoeft niet te verbazen want we vinden in de Openbaring verschillende invalshoeken als bij een kubus met allerlei kleuren, waarbij Hij ons oproept die te ordenen ('zalig is hij die leest en begrijpt' en meer van dat soort aansporingen komen we tegen in de Openbaring). We moeten daarbij ons verstand gebruiken ('hier komt het aan op wijsheid') en misschien nog wel meer dan dat. Zoals geschreven staat: 'heb God lief met geheel uw hart, met geheel uw verstand en met geheel uw kracht'. De opmerking van René dat het in het bijzonder voor ons moderne westerlingen moeilijk is om de Openbaring te begrijpen, kan ik na mijn onderzoek bevestigen. De (Hebreeuwse) denkwijze zoals we die uit de geschriften op kunnen maken is vaak anders en soms zelfs tegengesteld aan die van ons moderne westerse mensen. De moderne mens lijkt daar van ver te zijn geraakt. Te weinig hebben wij ons die denkwijze eigen gemaakt zou je kunnen zeggen, afhankelijk van hoe je ertegen aankijkt. De logica van God is niet altijd dezelfde als die van ons en wij begrijpen dat daarom niet altijd. Dat komt misschien ook wel een beetje doordat we niet vertrouwd meer zijn met Hem. Zijn antwoorden beantwoorden niet altijd aan onze verwachtingen. Bij God is het volgens de Schrift vaak andersom. Denk aan teksten als: de kleinste zal de grootste zijn, vele eersten zullen de laatste zijn, niemand is ten hemel gegaan dan die daaruit is neergedaald en zo zijn er nog meer. Hebreeuwse boekrollen worden van achter naar voren gelezen, althans in onze ogen. Is dat niet veelzeggend. Het einde is bij God pas het begin, letterlijk en figuurlijk. Hij is het begin en het einde. Inmiddels ben ik tot de overtuiging gekomen dat wij niet alleen ons verstand maar ook ons diepste innerlijke wezen en de toenadering daar met God moeten aanspreken, willen wij de betekenis van de Openbaring enigszins kunnen

bevatten. Wat betreft het verstandelijk niveau zullen we ons denken moeten afstemmen op Zijn gedachten zoals we die in het Woord vinden om de betekenis van de visioenen te kunnen begrijpen. Het is immers een openbaring in de geest. Per definitie gaat dat ons verstand te boven. En toch leert Hij het ons te begrijpen vanuit een zekere innerlijke overtuiging. Je gedachtewereld is als een tuin waarin God van alles doet groeien en bloeien. René laat daarbij zien dat de Openbaring een soort geheimschrift bevat. Het is als het ware een gecodeerde weergave van het evangelie. Met evangelie bedoel ik dan de komst van de Messias en de betekenis daarvan voor de mensheid. Het evangelie wordt weliswaar onthuld - vandaar de naam Openbaring van Jezus Christus - maar alleen voor degenen die Hem ernstig zoeken (zijn 'dienstknechten'). Je zou aan de hand van de visioenen in de Openbaring met andere woorden de rest van het Woord kunnen reproduceren als het nodig zou zijn, waarbij de Openbaring dan kan fungeren als een soort register met verwijzingen (geheugensteuntjes). De eenheid van het Woord die daarmee wordt aangetoond vormt wellicht het grootste bewijs van de stelling. Het is daarmee zowel een geheimschrift als een onthulling. Zo kunnen we ziende blind en horende doof zijn want dat is hoe Hij het wil. Hij laat zich niet zomaar kennen. Ons hart moet naar Hem op zoek dan zal Hij ons naderen. 'Een mens leeft niet van brood alleen maar van ieder woord dat door God gesproken wordt' zei Jezus. Mens zijn is met andere woorden meer dan alleen het lichamelijke. Mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, was het Johannes verboden daarover te spreken maar de wind waait waarheen hij wil en gaf hem daarom de visioenen op Patmos, wonderlijk.

Albert-Jan, maart 2018

Eerste deel

De wedergeboorte

De brief uit Patmos

“Beste Albert-Jan,

Hierbij even een berichtje van ons vanuit een zonnig Patmos! Hoe is het met jou en met je vrouw? Druk met jullie Stichting? Is het koud in de lage landen? We denken veel aan jullie en ons gebed is dat jullie veel kracht mogen ontvangen voor jezelf en om uit te delen aan anderen.

Onze sabbatical duurt inmiddels alweer zo’n zes maanden en het moet gezegd: Iris en ik zijn nog nooit zo druk geweest. In de tuin zitten (met uitzicht op de boomgaard en de strakblauwe zee), oudheden bekijken, praten met de locals, zwemmen en wéér BBQ’en, is echt niet zo gemakkelijk hoor ha, ha. Maar zonder gekheid, we komen hier heerlijk tot rust! Zodra Iris en ik terug in Nederland zijn gaan we de handen weer uit de mouwen steken en jullie weer helpen, dat is beloofd.

Weet je nog onze gesprekken over de Openbaring vóóordat wij vertrokken op sabbatical naar Turkije? Die gesprekken hebben mij niet losgelaten. Ik heb daar nog veel over nagedacht hier in Turkije en op Patmos. Dat kan ook haast niet anders, want het lijkt wel of bijbelse tijden hier herleven. Zo zijn we vorige week nog in het oude Efeze geweest, één van de eerste christengemeenten, en hebben we ook veel andere historische plaatsen bekeken. Heel boeiend en indrukwekkend allemaal maar tegelijkertijd ook veel oude stenen, om niet te zeggen ruïnes.

Over oude stenen gesproken, ik ben voor wat betreft de Openbaring tot de conclusie gekomen dat we om de tuin zijn geleid. Dat komt volgens mij doordat allerlei mensen zich met de Openbaring zijn gaan bemoeien die eigenlijk helemaal niet geloven in het evangelie of die in hun denken zijn blijven staan bij de stenen tafelen van Mozes, het oude verbond, in plaats van dat zij plaats hebben genomen aan de hemelse tafelen, het nieuwe verbond, die de Heer Jezus heeft bereid.

Aangezien ik hier wat tijd over had (en je dat onthaasten echt moet leren...) heb ik die gedachte een beetje uitgewerkt voor je en als bijlage meegezonden. Ik hoop dat je het leuk vindt om te lezen en zie uit naar je reactie.

Vergeet niet dat je zelf een brief van God bent, niet in stenen platen gegrift maar met de pen van Gods geest in je hart (2 Kor. 3:3).

Hartelijke groeten,
René

De bijlagen bij de brief van René

INLEIDENDE BESCHOUWINGEN

In den beginne was het stil
niets dat leefde dan de wil
van het een kwam nog niet het ander
totdat God sprak: verander!

En het duisternis werd licht,
het woeste vergezicht
Geen gebed was nog verhoord,
geen liefdeslied verstoord

Hoe kon jij vermoeden
dat kennis van goed en kwaad
in de regel niet veel verder gaat
dan zwoegen, pijn en bloeden?

(Gen. 1, Op. 4:11)

1.

Het begin

Zo mijn beste vriend, ik heb lang zitten denken waar ik kan beginnen om je mijn pas geboren visie op de Openbaring uit te leggen. Uiteindelijk leek het mij goed om maar gewoon bij het begin te beginnen. De Openbaring is immers het laatste bijbelboek en de begrippen ‘begin’ en ‘einde’ staan daarin centraal. Zoals je weet ben ik geen theoloog maar ik voel mij daar niet door gehinderd om iets over de Openbaring met je te delen omdat de Openbaring niet gericht is aan theologen maar aan gewone gelovigen, mensen zoals jij en ik. Bovendien geloof ik, anders dan de meeste theologen naar het schijnt, wél dat Theo - Theo komt van het Latijnse woord Deo dat Heer betekent - niet loog toen Hij zei dat de Openbaring is bedoeld om Zijn dienaren te laten zien wat spoedig moet gebeuren (Op. 1:1) en toen Hij tegen zijn discipelen zei dat zij de laatste dingen zeker nog zouden meemaken (Matt. 24:34).

Het woord Openbaring komt van het Griekse woord Apokalupsis (Αποκάλυψις), dat zoiets

betekent als het wegnemen van de bedekking of het opheffen van de sluier, zoals een bruid haar sluier afdoet bij een huwelijksceremonie. Het toont ons dus zicht op zaken die verborgen zijn en is daarmee een geschenk uit de hemel voor degenen die daarin geloven. Het evangelie gaat over dat onzichtbaar koninkrijk van liefde en licht (de hemel), waarin Jezus als Koning regeert. Dat evangelie vindt zijn oorsprong in het hart van God en is Zijn reddingsplan voor deze wereld. Het dienen van de wereld met de liefde van God, vanuit het geloof in dat evangelie, maakt de gelovigen tot Zijn dienaren (Op. 1:1). Voor degenen die geen heil zien in dat plan zal de bedekking blijven bestaan, om de eenvoudige reden dat hun hart er niet voor open staat en hun gedachten dus, in zoverre, zijn verhard (vgl. 2 Kor. 3). De bedekking wordt alleen in Christus weggenomen of zoals Paulus het zegt:

‘telkens wanneer iemand zich tot de Heer wendt, wordt de sluier weggenomen. Welnu, met de Heer wordt de Geest bedoeld en waar de Geest van de Heer is daar is vrijheid’ (2 kor. 3:16-17).

Maar ook voor degenen die wél in dat evangelie geloven is het noodzakelijk dat de ogen van het hart worden geopend om inzicht te verkrijgen in de verborgen schatten in de hemel. *“En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat u zult kunnen zien”* zegt onze Heer (Op. 3:18). Zalving is een fenomeen dat we op verschillende plekken en in verschillende contexten tegenkomen in de bijbel, bijvoorbeeld als voorwaarde voor de ontmoeting met

‘Het boek Openbaring is geen geschiedenisboek of een boek over wetenschap – het laat zich dan ook niet wetenschappelijk verklaren – maar een boodschap voor gelovigen’

God (Ex. 40:15), als offer (Luc. 7:36 e.v) en bij genezingen (zie bijvoorbeeld Marc. 6:13). Steeds heeft zalving te maken met de relatie tussen God en mens. Naast de fysieke zalving met olie, kent de bijbel de geestelijke zalving, waarbij geldt dat het een de uitbeelding is van het ander. De onzienlijke zalving is de zalving met de Heilige Geest, beter bekend als de doop met de Heilige Geest. Wanneer er staat *“En zalf uw ogen met ogenzalf, opdat u zult kunnen zien”*, dan betekent dat dus dat we alleen met behulp van de Heilige Geest inzicht kunnen krijgen. Je verblindheid wordt dan als het ware genezen. Het boek Openbaring is geen geschiedenisboek of een boek over wetenschap -

het laat zich dan ook niet wetenschappelijk verklaren - maar een boodschap voor gelovigen. Je hoeft dus niet gestudeerd te hebben om het boek Openbaring te kunnen

begrijpen, maar dat betekent niet dat je geen onderwijs nodig hebt. Johannes merkt in dit verband op dat degenen die geloven in het evangelie, een zalving van de Geest hebben ontvangen en daarom in principe geen andere leermeester nodig hebben (1 Joh. 2:27).

De doop met de Heilige Geest is een middel om te groeien als mens naar de volle waarheid en dus geen doel op zichzelf zoals we in sommige charismatische kringen zien:

“Wanneer de Geest der waarheid komt, zal Hij jullie leidsman naar de volle waarheid zijn – niet dat Hij eigenmachtig zal spreken, Hij zal slechts zeggen wat Hij te horen krijgt – en wat komen gaat, zal Hij jullie meedelen. Hij zal Mij verheerlijken, want wat Hij jullie zal meedelen, komt van Mij. Alles wat de Vader heeft is ook van Mij; daarom mag Ik zeggen dat hetgeen Hij jullie zal meedelen, van Mij komt.”
(Joh. 16:13-15)

Met de constatering dat de doop met de Heilige Geest soms een doel op zichzelf lijkt te zijn geworden wil ik natuurlijk niet zeggen dat iedere beleving geweerd moet worden in de gemeente. Integendeel, heb je ooit wel eens een mens zonder emoties of beleving gezien? Het doel van het evangelie is echter niet beleving maar innerlijke groei en genezing. Daarvoor is niet alleen ruimte nodig voor beleving maar vooral het werk van de Heilige Geest, om God te kunnen ontmoeten en als priesters en koningen voor hem te kunnen staan. Ook in het oude testament werd je pas koning na daartoe te zijn gezalfd met olie (1 Sam. 10:1). Naast het onderwijs van de Geest in ons hebben wij ook vele broeders en zusters waarmee wij gezamenlijk kennis kunnen krijgen van de hemelse werkelijkheid. We kunnen daardoor zelfs volstromen met Zijn heerlijkheid en luister (Ef. 3:17-19).

Het onderwijs van de Geest in ons is de ontsmetting van de geestelijke infecties die wij allemaal hebben opgedaan, hetzij in onze opvoeding, in de kerk of in het dagelijks leven, en is daarom het begin van onze genezing. Alleen dat onderwijs van de Geest in ons zal ertoe leiden dat wij als koningen met Hem gaan heersen over zonde en omstandigheden, in plaats van dat zonde en omstandigheden blijven heersen over ons. Alleen kennis van het Woord is niet genoeg. Het Woord komt pas tot leven wanneer de Geest Zijn licht erover doet schijnen.

Dat onderwijs van de Geest in ons is ons behoud, onze innerlijke redding, zelfs wanneer we gedronken hebben uit een dodelijke beker (Marc. 16:18), dat wil zeggen een valse leer tot ons genomen hebben. Immers, zoals de wijnbeker bij het avondmaal het offer van Christus uitbeeldt, het bloed dat voor jou en mij voor eeuwig is vergoten en tot leven leidt, zo zijn er ook talloze gifbekers, leringen die wel iets weg hebben van het evangelie maar een heel andere uitwerking hebben. Al die dwaalleringen hebben de verloochening van het

eeuwigdurend offer van Christus gemeen of de verloochening van Zijn verkondiging daarover, want dat is hét kenmerk van de anti-christ (2 Joh. 1:7). Opeens neemt bijvoorbeeld iets of iemand anders een grotere plaats in de gemeente in, zoals een andere leer, goede werken, zelfopoffering, functies, geld of een bepaald volk of is Hij ineens een gewoon mens geweest. Dat is dus het werk van de boze die ook zaait op de akker van de wereld, maar dan geen koren zaait maar onkruid (Matt. 13:24.e.v.). De boze heeft er belang bij dat de bedekking van het hart zoveel mogelijk blijft bestaan, dat het koren zoveel mogelijk blijft overwoekerd door onkruid. Misschien moeten we ons daar niet al te druk over maken want het onkruid zal door God bijeengebracht worden om te worden verbrand en het koren zal behouden blijven (Matt. 13:30). Alleen hetgeen tot voedsel kan dienen blijft over.

En alleen wanneer een mens zijn hart openstelt voor Gods Geest krijgt hij toegang tot en zicht op de hemelse werkelijkheid. Voor zover je nog niet zeker bent van die zalving, de doop met de Heilige Geest, kun je Hem daar om bidden en Hij zal het geven zonder voorbehoud en zonder verwijt (Jac. 1:5). God wil een relatie van hart tot hart met ons en houdt daarom Zijn koninkrijk verborgen voor mensen die hun hart niet hebben opengesteld voor Hem. Dát is de reden dat Jezus zich verheugde in het feit *‘dat de Vader dit soort zaken verborgen heeft gehouden voor wijzen en verstandigen en ze aan jonge kinderen heeft geopenbaard’* (Matt. 11:25). Hij verheugde zich dus niet omdat Hij wijzen en verstandigen afwijst of het vergaren van kennis afwijst of omdat hij er alleen voor de minder slimme mensen is, maar omdat Hij zag dat het God in de eerste plaats gaat om iemands hart en niet om het verstand. Dat maakt het evangelie voor iedereen bereikbaar in alle lagen van de bevolking ongeacht iemands kennis of verstand en dát maakte Hem zo verheugd.

Dat is ook de reden dat Jezus vaak in vergelijkingen sprak, zodat de woorden van de profeet Jesaja in vervulling zouden gaan en duidelijk werd wie zijn hart had opengesteld voor God en wie niet (vgl. Mat. 13:10 e.v.):

“Jullie zullen goed luisteren maar niets begrijpen en jullie zullen goed kijken maar geen inzicht hebben. Want het hart van dit volk is afgestompt, hun oren zijn doof en hun ogen houden zij gesloten. Met hun ogen willen ze niets zien, met hun oren niets horen, met hun hart niets begrijpen. Want anders zouden ze tot inkeer komen en zou ik hen genezen. Gelukkig jullie ogen omdat ze zien, en jullie oren omdat ze horen! Want ik verzeker jullie: vele profeten en rechtvaardigen hebben ernaar verlangd te zien wat jullie zien, maar ze kregen het niet te zien, en te horen wat jullie horen, maar ze kregen het niet te horen.”

God is geest en Zijn koninkrijk is niet van deze wereld. Er is natuurlijk wel een verband

tussen het gebeuren op het wereldtoneel en de geestelijke werkelijkheid. Een oorlog op aarde gaat gepaard met een oorlog in de hemelse gewesten (zie bijv. 2 Kron. 20), evenzo kunnen wij ons voorstellen dat honger op aarde verband houdt met gebrek aan geestelijk voedsel om nog maar te zwijgen van aardbevingen en overstromingen, die eveneens een afbeelding vormen van gebeurtenissen in het onzienlijke. Bij een aardbeving stort alles in elkaar wat niet stevig staat. Zo is het ook met een geestelijke aardbeving: er is een zekere opschudding over het een of ander, met als gevolg dat sommigen hun geloof verliezen en anderen erachter komen dat hun geloof versterking of herziening nodig heeft. Een geestelijke aardbeving heeft dus een functie, namelijk dan zal blijken wat echt is en wat niet. Voorbeelden van dit soort schokken in de kerk zijn er genoeg.

Ook een overstroming kunnen we tegenkomen in geestelijke zin. Het kenmerk van een overstroming is dat je erdoor overspoeld wordt. Het snelstromende, kolkende, water kiest met geweld de weg van de minste weerstand. De zwakken komen dus eerst aan bod en vallen ten prooi aan de wateren van geweld. Zo is het ook met een geestelijke overstroming die op ons afkomt, bijvoorbeeld in de kerk of via de media: het lijkt misschien wel wat op het lieflijke water dat stroomt uit Gods troon (Op. 22:1), maar dat is enkel schijn. In feite word je er van binnen zodanig door overspoeld dat - als je niet uitkijkt en hoger gelegen grond opzoekt - het alle leven uit je neemt, te beginnen met het prille leven dat aan de bedding van Gods rivier aan het groeien was. Ten slotte slokt de overstroming je hele identiteit en oorspronkelijkheid op en blijft er niets van je over. Het is dan ook niet toevallig dat men er bij bepaalde stromingen vaak hetzelfde uit gaat zien. Het gaat daarbij om valse godsdienstigheid die gepaard gaat met allerlei voorschriften, dwingelandij, manipulatie, geldzucht en geweld. Als je dat tegenkomt doe je er goed aan het hoger op te zoeken zegt Jezus, dus te bidden en zoeken wat boven is en niet op aarde. Er boven gaan staan. In het boek Jacobus wordt het verschil tussen ware godsdienst en valse godsdienstigheid heel helder uitgelegd. De ware godsdienst is niet meer of minder dan het omzien naar de kwetsbaren en het bewaren van jezelf voor de smet van de wereld (Jac. 1:27). Ware godsdienst heeft dus niets te maken met bijzondere diensten of bedevaarten, ook al is God natuurlijk bij machte om ook daar Zijn werk te doen. Het zal dan echter niet dankzij die bijzondere diensten of bedevaarten zijn maar ondanks die bijzondere diensten of bedevaarten, want God is een God die in het verborgene ziet en met andere woorden de intieme persoonlijke relatie zoekt (Matt. 6:6).

Daaruit kunnen we afleiden dat valse godsdienstigheid zich kenmerkt door het creëren van een zekere afstand tussen God en mens en tussen mensen onderling. Ware godsdienst maakt die afstand juist kleiner. Daarom is valse godsdienst als een valse start, waarbij je